

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Svenska 3

Tema: Språkets utveckling och påverkan

Syfte

Syftet med provet är att undersöka elevernas kunskap och förståelse kring språkets utveckling samt dess påverkan på kultur, samhälle och individ. Provets utformning syftar till att stimulera elevernas kritiska tänkande och analytiska förmåga.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Provets innehåll kopplar till läroplanens centrala innehåll för Svenska 3: "Språkets roll i samhälle och kultur samt språkliga förändringar och utveckling över tid."

Kunskapskrav

Provets kunskapskrav avser följande:

- Analysera och reflektera över språkets utveckling och förändringen över tid.
- Kritiskt granska och diskutera språkets betydelse för individ och samhälle.
- Argumentera för och mot olika språkliga normer och variationer.

Prov

Faktafrågor

1. Vilket språk anses vara föregångaren till de moderna germanska språken?
 - a) Latinska
 - b) Germanska
 - c) Keltiska
 - d) Slaviska
2. Vad kallades den språkperiod som innebar en stor förändring av det svenska språket och ägde rum under 1800-talet?

- a) Medeltiden
 - b) Den svenska språkets normering
 - c) Romantiken
 - d) Renässansen
3. Vilket av följande påståenden är sant om dialekter?
- a) De finns endast i Sveriges glesbygder
 - b) De är språkvarianter knutna till specifika geografiska områden
 - c) Dialekter är oföränderliga
 - d) De används bara av äldre generationer
4. Vad kännetecknar ett språk som är isolerat?
- a) Det har ingen känd släktskap med andra språk
 - b) Det har många utländska lånord
 - c) Det uppdateras ständigt
 - d) Det används endast i litterära verk
5. Vilken term används för att beskriva lånord från andra språk i en text?
- a) Basturacket
 - b) Lånord
 - c) Dialektala uttryck
 - d) Idiomatiska uttryck
6. Vilket påstående beskriver språklig variation inom ett språk?
- a) Att alla talare använder exakt samma ord
 - b) Att olika grupper kan använda språket på olika sätt
 - c) Språket förändras inte över tid
 - d) Att skriftspråket alltid är det dominerande
7. Vilket av följande är ett exempel på ett substantiv som har genomgått en avljudning?
- a) Skriv
 - b) Skriver
 - c) Skrivit
 - d) Skriftspråk
8. Vad innebär språkpurism?
- a) Att man vill göra språket mer komplicerat
 - b) Att man strävar efter att bevara och skydda det "rena" språket
 - c) Att man omfamnar alla språkvariationer
 - d) Att man ger sällan åsikter om språk
9. Vilket år infördes den moderna svenska skriftspråksreformen?
- a) 1901
 - b) 1965
 - c) 1906
 - d) 1954
10. Vem är känd för att ha förespråkade för en mer enkel och förståelig svenskt språk?
- a) August Strindberg
 - b) Elliot H. Törp
 - c) Astrid Lindgren

- d) Karin Boye
- 11. Vad betyder begreppet "språkgräns"?
 - a) En linje där två språk eller dialekter möts
 - b) En gräns för hur många ord ett språk får ha
 - c) En förändring i språkets grammatik
 - d) Ett dokument som styr språkets användning
- 12. Vilket av följande språk är mest besläktat med svenskan?
 - a) Ryska
 - b) Danska
 - c) Franska
 - d) Spanska
- 13. Vad är syftet med språkliga normer?
 - a) Att göra språket mer varierat
 - b) Att skapa en standard för hur språket ska användas
 - c) Att eliminera alla dialekter
 - d) Att förenkla grammatikens regler
- 14. Vilken term beskriver sammansatta substantiv?
 - a) En term bestående av två eller fler ord
 - b) En typ av verb
 - c) Ett grammatiskt fel
 - d) En dialektvariant
- 15. Vad händer med språk när kulturer möts?
 - a) Språk kan låna och utveckla nya uttryck och former
 - b) Språket blir svårare att förstå
 - c) Språk och kulturer blir helt separerade
 - d) Ingen ändring sker i språket

Resonerande frågor

1. Diskutera hur språkliga normer påverkar vår uppfattning om andra människor och kultur. Denna fråga bjuder in till reflektion över språk och maktstrukturer i samhället.
2. Analysera hur ett språk kan förändras över tid och vilka faktorer som påverkar denna förändring. Möjliggör för elever att koppla språkutveckling till samhällliga och kulturella förändringar.
3. Resonera kring vikten av att bevara dialekter i ett samhälle som blir mer globaliserat. Denna fråga uppmuntrar till en diskussion om kulturell identitet och språklig mångfald.
4. Reflektera över hur digital kommunikation påverkar språkets utveckling idag. Syftet är att få eleverna att tänka på språket i relation till aktuella trender och teknik.
5. Vilken roll har medierna i språkutveckling och språklig variation? Ge exempel. Eleverna utmanas att tänka på mediernas inflytande på språk och kommunikativa normer.
6. Hur kan språkförändringar påverka interaktionen mellan olika generationer? Möjliggör för elever att diskutera språkets roll i

samhällsförändringar och relationer.

7. Diskutera vad som kännetecknar ett "rent" språk och om detta är en realistisk eller önskvärd strävan. Bjuder in till kritisk granskning av språklig purism och acceptabel normativitet.
8. Reflektera över hur språk är en maktfaktor i samhället, och ge konkreta exempel. Denna fråga uppmanar till undersökning av språkets relation till makt och identitet.

Bedömning

Provets poängsystem är utformat som följer:

- Faktafrågor: 1 poäng per korrekt svar (totalt 15 poäng).
- Resonerande frågor: Varje fråga ger 3 poäng vid rätt och utförlig beskrivning (totalt 24 poäng).

Krav för betygsnivåer:

- E: Minst 8 poäng (inklusive minst 1 poäng från resonerande frågor).
- C: Minst 12 poäng (inklusive minst 3 poäng från resonerande frågor).
- A: Minst 18 poäng (inklusive minst 5 poäng från resonerande frågor).

Tags: [Prov](#)